

Seder Rav Amram Gaon

1. Iggeret Rav Sherira Gaon #123

ובתריה מר רב נטורנאי גאון בר מר רב הילאי גאון בר מר רב מרי עשר שנים. ובתריה מר רב עמרם בר ששנא י"ח שנים, וקמי הכי הוה פליג ליה רב עמרם ואקרי גאון ונחית מיניה, ובתר הכי מלך כדפרישנא ואפטר.

And after him was Rav Natronai Gaon son of Rav Hilai Gaon son of Mar Rav Mari, for ten years. And after him was Rav Amram bar Sheshna for eighteen years, and before that Rav Amram split from him and he was called Gaon and he descended from him, and then he became leader as I have explained, and then he died.

2. Rabbi Shimon ben Tzemach Duran (14th-15th century Majorca/Algiers), Shu"t Tashbetz 1:142

מצינו כתוב בס' רב עמרם גאון בתחלתו וז"ל "שגר לפנינו רבנא יעקב בן רבנא יצחק כ' זהובים ששגרת לשיבה, חמשה שלנו וחמשה עשר לקופה של ישיבה, וצונו וברכנו אותך ברכות שיתקיימו בך ובזרעך ובזרע זרעך." ע"כ... מכאן נראה שמנהג הי' ג"כ בימות הגאונים ז"ל ליחד קופה של ישיבה.

We have found recorded in Seder Rav Amram Gaon, at the start, "Ravna Yaakov son of Ravna Yitzchak sent us 20 gold coins which you sent for the yeshiva, five for us and fifteen for the fund of the yeshiva. And we have instructed and blessed you with blessings which should be fulfilled with you and your children and the children of your children."... From this it appears that the practice was in the days of the Gaonim as well to designate a fund for the yeshiva.

3. Rabbeinu Tam (11th-12th century France), Sefer haYashar, Teshuvot 45:3

וכל שאינו בקי בסדר רב עמרם ובהלכות גדולות ובמס' סופרים ובפרקי דר' אליעזר ובדבריה ובתלמוד ובשאר ספרי אגדה אין לו להרוס דברי הקדמונים ומנהגם, כי יש עליהם לסמוך בדברים שאינם מכחישים תלמוד שלנו אלא שמוסיפין. והרבה מנהגים בידנו על פיהם.

And anyone who is not expert in Seder Rav Amram and Halachot Gedolot and Masechet Sofrim and Pirkei d'Rabbi Eliezer and Rabbah and Talmud and the other works of Aggadah should not destroy the words of the early ones and their practices, for they have a basis in matters which do not contradict our Talmud, but only add. And many of our customs are from them.

4. Rabbeinu Yaakov (13th-14th century Spain), Tur Orach Chaim 131

ואומר ש"צ קדיש ואח"כ אומר אשרי יושבי ביתך וכתב רב עמרם ואח"כ אומר ובא לציון ואני זאת בריתי ואתה קדוש וכ"כ הרמב"ם ז"ל ולא הזכירו למנצח מזמור לדוד יענך ד' ביום צרה. ונוהגין עתה לומר אשרי יושבי ויענך ד' ביום צרה לפי שיש בו מענין הישועה:

And the chazan says kaddish, and then he says *Ashrei*. And Rav Amram Gaon said, "And afterward he says *Uva l'Tzion*." And so wrote the Rambam. And they did not mention *Laminatzeiach*. Now we say *Ashrei* and *Ya'anacha*, because it includes elements of salvation.

5. Rabbeinu Yaakov (13th-14th century Spain), Tur Orach Chaim 135

וכתב א"א הרא"ש זצ"ל ואף אם בא כהן לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו שיקרא ראשון בב' וה' הרשות בידו. בשבתות וימים טובים דשכיחי רבים בב"ה אין הרשות בידו דלא ליתי לאינצויי... אבל רב עמרם כתב כל היכא דאיכא כהן לית ליה רשות לישראל למיקרי קמיה אפי' הוא נשיא שבישראל וכ"כ רב נטורנאי דאפי' כהן עם הארץ קודם לישראל ת"ה.

And my father the Rosh wrote, "And even if a kohen wants to honor his rebbe or someone greater than him to read first on Monday and Thursday, he may. On Shabbat and Yom Tov, when many are in shul then he may not, lest people quarrel."...But Rav Amram wrote, "As long as there is a kohen, no Yisrael may read before him, even the *nasi*." And so wrote Rav Natronai, that even an ignorant kohen precedes a Yisrael who is a Torah scholar.

6. Tachanun, Seder Rav Amram Gaon

רבון כל העולמים ואדוני האדונים הקל הגדול הגבור והנורא רחם עלינו שאנו עבדיך ומעשה ידיך בשר עפר רמה ותולעה. מה אנו מה חיינו מה חסדנו מה צדקנו, ומה נאמר לפניך ד' אלקינו ואלקי אבותינו הלא כל הגבורים כאין נגדך ואנשי השם כלא היו וחכמים כבלי מדע ונבונים כבלי השכל כי כל מעשינו תוהו וימי חיינו הבל לפניך ומה נאמר לפניך ד' אלקינו כי אנחנו העויונו והרשענו ואין לנו כח לעשות חובותינו ולא כהן גדול לכפר על חטאתינו ולא מזבח להקריב עליו קרבן ולא בית קדש הקדשים להתפלל שם, אלא יהי רצון מלפניך שתהא תפלתנו שאנו מתפללין לפניך לרצון, ותחשב לפניך כפרים וכבשים, וכאלו הקרבנו אותם על גבי המזבח ותרצנו.

רבון כל העולמים גלוי וידוע לפניך שרצוני לעשות רצונך אבל שאור שבעיסה מעכב. יהי רצון מלפניך ד' אלקי שתשמיד ותכניע ותרחיק יצר הרע ממני ותשפילהו ותכניעהו ותרחיקהו ממאתים וארבעים ושמונה אברים שבי ואל יכשילני מדרכיך הטובים אלא תן בלבי יצר טוב וחבר טוב לשמור חוקיך ולעבדך ולעשות רצונך בלבב שלם.

רבון כל העולמים יהי רצון מלפניך שתהא תורתך אומנותי ומלאכתי בכל יום ולא אשגה בה, ואל תצריכני למתנת בשר ודם שמתנתן מעוטה וחרפתם מרובה. שבענו בבוקר חסדך ונרננה ונשמחה בכל ימינו. הראנו ד' חסדך וישעך תתן לנו.

רבון כל העולמים ואדוני האדונים עזרני סמכני סייעני וחזקני בפרנסתי ובפרנסת בני ביתי. ואל תבישני ואל תכלימני לא לפניך ולא לפני בשר ודם. ד' שמעה ד' סלחה ד' הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלקי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך.

ואי אית דבעי מימר הא דר' ינאי כד ניעור משנתיה (ירושלמי ברכות ד:ב) לימא: רבוננו של עולם חטאתי לפניך. יהי רצון מלפניך ד' אלקי ואלקי אבותינו שתתן לנו לב טוב וחלק טוב ורוח נמוכה ונפש שפלה וזבד טוב, ואל יתחלל שמך בנו ואל תעשנו שיחה בפי הבריות. ואל תהי אחריתנו להכרית ותקונתנו למפח נפש. ואל תצריכנו למתנות בשר ודם. ואל תמסור מזונותי ביד בשר ודם שמתנתן מעוטה וחרפתן מרובה. ותן חלקנו עם עושי רצונך. ובנה ביתך ועירך והיכלך ומקדשך, מהרה בימינו. מהר עננו ופדנו מכל גזירות קשות, והושע ברחמיך הרבים משיח צדקך.

ועומד החזן ואומר: אבינו מלכנו חננו ועננו אין בנו מעשים. עשה עמנו צדקה והושיענו למען שמך. ואנחנו לא נדע מה נעשה כי עליך עינינו. ועונין הצבור אחריו מה שהוא אומר: זכור רחמיך ד' וחסדיך כי מעולם המה. יהי חסדך ד' עלינו כאשר יחלנו לך. אל תזכר לנו עונות ראשונים מהר יקדמונו רחמיך כי דלוננו מאד, עשה למען שמך הגדול הגבור והנורא שנקרא עלינו, חננו ד' חננו כי רב שבענו בוז. ברוגז רחם תזכור. ברוגז רחמים תזכור. ד' הושיעה המלך יעננו ביום קראנו. כי הוא ידע יצרנו זכור כי עפר אנחנו. עזרנו אלקי ישענו על דבר כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך.

7. Some of the HaRachamans from Seder Rav Amram Gaon

הרחמן יצילנו במאור תורתו.	הרחמן יצילנו ממיתה משונה.
הרחמן יצילנו מחליים רעים.	הרחמן יצילנו מיסורין קשים.
הרחמן יצילנו מדינה של גיהנם.	הרחמן יצילנו מחבוט הקבר.
הרחמן יצילנו מעניות.	הרחמן יצילנו מחלול השם.
הרחמן יצילנו מכל מיני שמד.	הרחמן יצילנו מכל צרה וצוקה.
הרחמן יצילנו מכל מיני פורעניות.	הרחמן ישים עלינו שלום.

Midrash Rabbah

8. Dr. Tamar Kadari, **למלאכת העריכה במדרש שיר השירים רבה**, pp. 391-392

https://www.academia.edu/42878853/Tamar_Kadari_On_the_Redaction_of_Midrash_Shir_haShirim_Rabbah_dissemination_Hebrew

במחקר קיימות ארבע גישות מרכזיות בשאלת קהל היעד עבורו נוצר החומר המצוי בחיבורים המדרשיים. הראשונה סבורה כי החיבורים נוצרו בעיקר מדרשות שנאמרו לפני הציבור הרחב. איסוף החומרים יחד על ידי עורך מאוחר אינו מטשטש את העובדה שהתוכן משקף דרשות שבעל פה שנועדו לקהל רחב של מאזינים. לפי עמדה אחרת, החיבורים נוצרו מדיונים של תלמידי חכמים ומוריהם בין כתלי בית המדרש. החומר יועד לאלטיה מצומצמת של תלמידי חכמים, ובשלב מאוחר יותר כונס וגובש על פי עקרונות הדומים לאופן הלימוד בבית המדרש. עמדה שלישית היא, כי החיבורים נוצרו כספרות מקצועית עבור דרשנים ומורים. המדרשים הם בעצם ספרי מקורות, שנועדו לעזור בהכנת דרשות לקהל או שיעורים לתלמידים. גישה זו מצמצמת עוד יותר את נמעניהם של המדרשים. עמדה רביעית היא, כי החיבורים המדרשיים הורכבו מחומרים שונים, אולם הם כבר אינם מייצגים את המקורות מהם הורכבו. המדרשים משקפים בעיקר את מלאכתם של העורכים ואת טעמם הספרותי ומטרותיהם.

In the research there are four central approaches to the question of the target audience for which the material found in midrashic compilations was formed.

- The first [approach] thinks that the compilations were formed primarily of midrashim stated before the broad community. The collection of these materials by a later compiler does not change the fact that the material presents oral lectures meant for a broad community of listeners.
- In another view, the compilations were formed from debates of scholars and their teachers between the walls of the study hall. The material is meant for a narrow elite of scholars, and at a later stage it was collected and formed via principles which resemble the style of learning in the study hall.
- A third approach is that the compilations were formed as a professional literature for speakers and teachers. The midrashim are sourcebooks, meant to help prepare lessons for the community or for students. This approach further narrows the target of the midrashim.
- A fourth approach is that the compilations of midrash combined various materials, but they do not represent the sources from which they were combined. The midrashim represent primarily the work of the compilers and their literary reasons and goals.